

GJERDE OG LEVEGG

Send søknaden til:

Definisjonar:

- Gjerde:** Innhegning med enkle, lette konstruksjonar som skal hindre ferdsel, til dømes flettverksgjerde eller andre gjerde som ikkje er tette. Opne delar bør utgjere minst 50 % av konstruksjonen.
- Levegg:** Tett skjerm / konstruksjon som skal hindre innsyn, skjerme mot støy, vind, lyd eller liknande.

Kva slags gjerde og leveggar er søknadspliktige og kva typar er unnatekne frå søknadsplikt?

Når du skal setje opp gjerde eller levegg er det tre ulike kategoriar som er aktuelle. Avhengig av plasseringa av gjerdet / leveggen, utforming, maksimal høgde over terrenget og avstand til eigedomsgrense, kan det vere at du:

1. Kan byggje utan å søkje (altså ikkje søknadspliktig).
2. Må søkje, men kan som tiltakshavar (tiltakshavar = byggherre / du som skal byggje) sjølv vere ansvarleg for søknaden og byggjearbeida.
3. Må søkje og søknaden må bli send inn av føretak som tek på seg ansvar som ansvarleg søkjar, eventuelt av tiltakshavar med ansvarsrett som sjølvbyggjar etter forskrift om byggesak (SAK10) § 6-8. Prosjektering og utføring må bli gjort av føretak som tek på seg ansvar som høvesvis ansvarleg prosjekterande og ansvarleg utførande, eventuelt sjølvbyggjar med ansvarsrett for dette. Eventuell kontroll må bli gjort av føretak som tek på seg ansvar for kontroll. Alle føretak som tek på seg ansvar må oppfylle krav til kvalitetssikring jf. SAK10 kapittel 10 og krav til utdanning og praksis jf. SAK10 kapittel 11.

Her er tre tabellar med meir informasjon om dei ulike kategoriane:

1. Ikkje søknadspliktig etter § 20-5 e og g i plan- og bygningsloven (pbl) og SAK10 § 4-1 f) nr. 1 og 3:	
Kva type gjerde og leveggar gjeld dette for?	Kven er ansvarleg for kva?
Gjerde mot nabo	Gjerde mot nabo kjem inn under føresegnene i plan- og bygningsloven berre når det er gjeve føresegner om det i arealplan, som til dømes i kommuneplanen sin arealdel eller reguleringsplan. Dersom gjerde mot nabo ikkje er nemnt i arealplan for eigedomen, kan du setje opp gjerde utan å søkje. Høgde inntil 1,5 m over terreng er akseptabelt i dei fleste tilfelle. Privatrettslege reglar du må ta omsyn til finn du i <u>lov om grannegjerde og naboloven</u> .
Gjerde (innhegning) mot veg med enkle, lette konstruksjonar med høgde inntil 1,5 m. Gjerdet må ikkje hindre sikta i frisktsoner mot veg.	Du kan setje opp gjerde mot veg utan søknad, dersom ikkje anna er bestemt i arealplan, som til dømes kommuneplanen sin arealdel eller reguleringsplan. Ta gjerne kontakt med kommunen for å avklare nærare om gjerdet du skal setje opp er søknadspliktig. Du er sjølv ansvarleg for at tiltaket (tiltaket = det du skal byggje) følgjer føresegnene i <u>plan- og bygningsloven</u> med tilhøyrande forskrifter,

GJERDE OG LEVEGG

(Sjå SAK10 § 4-1 f) nr. 3)	<p>arealplanar, og andre løyve.</p> <p>Grensepåvising kan vere aktuelt då det er viktig at gjerde mot veg ikkje blir plassert utanfor eigedomsgrensa. Du kan tinge grensepåvising hos kommunen.</p> <p>Du bør samarbeide med naboane dine om utføringa, slik at fleire gjerde langs same vegen blir tilpassa kvarandre.</p> <p>Hugs at gjerde mot veg må vere utforma slik at det toler trykket frå vanleg vegvedlikehald, som til dømes snøbrøyting.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Levegg (skjermvegg) med høgde inntil 1,8 m og lengde inntil 10,0 m. Avstand til nabogrense må vere minst 1,0 m. • Levegg (skjermvegg) med høgde inntil 1,8 m og lengde inntil 5,0 m kan bli plassert inntil nabogrense. <p>Leveggen kan i begge tilfella vere frittstående eller bunde saman med bygning.</p> <p>(Sjå SAK10 § 4-1 f) nr. 1 og 2):</p>	<p>Du kan setje opp leveggar av denne typen utan å søkje, dersom ikkje anna er bestemt i arealplan, som til dømes kommuneplanen sin arealdel eller reguleringsplan.</p> <p>Hugs at leveggen ikkje på noko punkt kan vere høgare enn 1,8 meter over terrenget.</p> <p>Skilje mellom seksjonar i rekkjehus, der seksjonane er delar av same eigedom, blir ikkje rekna som nabogrense. Leveggen kan difor bli sett opp i skiljet mellom seksjonane.</p> <p>Du er sjølv ansvarleg for at leveggen følgjer føresegnene i plan- og bygningsloven med tilhøyrande forskrifter, arealplanar som kommuneplanen sin arealdel og reguleringsplan, og andre løyve. Leveggen må heller ikkje kome i strid med andre regelverk, som til dømes avstands- og avkøyringsreglane i vegloven eller byggeforbodssone etter jernbaneloven.</p> <p>Hugs at du må byggje leveggen slik at krava til konstruksjonstryggleik blir følgd.</p> <p>Vi tilrår at du informerer naboane dine før du byrjar å byggje.</p>

Digital søknad

Dersom du skal søkje om løyve, tilrår vi at du sender elektronisk søknad gjennom ein av fleire søknadsportalar. Ved å bruke slike verkty får du på same tid ein betre kvalitetskontroll av søknaden. Mange kommunar har reduserte gebyr for søknader som er sende inn via internett. Sjå [dibk.no](#) for oversyn over ulike søknadsportalar.

2. Søknadspliktige tiltak som du som <u>tiltakshavar</u> kan vere ansvarleg for sjølv etter <u>§ 20-4</u> i plan- og bygningsloven og <u>SAK10 § 3-1</u>:	
Kva slags gjerde og leveggar gjeld dette for?	Kven er ansvarleg for kva?
<p>Andre gjerde (tette, «tunge» gjerde) og andre leveggar enn dei som er nemnde i tabell 1, og som etter kommunen si vurdering kjem inn under føresegna i § 20-4 e i pbl «andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver».</p> <p>Kva gjerde og leveggar du kan søkje om sjølv som</p>	<p>Dersom kommunen vurderer at det du skal gjere kjem inn under denne føresegna, kan du som <u>tiltakshavar</u> sende inn søknaden sjølv. Du er då ansvarleg for at tiltaket følgjer føresegnene i plan- og bygningsloven med tilhøyrande forskrifter, arealplanar som for eksempel kommuneplanen sin arealdel og reguleringsplan, og andre løyve.</p> <p>Kommunen kan føre <u>tilsyn</u> og be om at du mellom anna dokumenterer korleis krava i byggteknisk forskrift (TEK17) blir følgde opp.</p>

GJERDE OG LEVEGG

<p><u>tiltakshavar</u> må du altså avklare med kommunen.</p> <p>Einskilde kommunar har retningslinjer for dette.</p>	
Send inn søknaden i <u>eitt eksemplar</u>. Ifølgje <u>SAK10 § 5-4</u> skal han innehalde:	
Søknadsblankett nr. 5153, eller eit enklare skjema for privatpersonar etter avtale med kommunen. Du finn meir informasjon og alle skjema for privatpersonar her .	
Kvittering for nabovarsel og Opplysningar gjeve i nabovarsel. Du skal varsle naboar og gjenbuarar. Dersom du søker om dispensasjon, må du varsle særskilt om dette. Du skal bruke blankett nr. 5155 og i tillegg 5156 eller ein av dei enklare blankettane som ligg under <i>Kvittering for nabovarsel for mindre byggeprosjekt</i> litt lenger ned på same sida. Du kan ikkje sende søknaden til kommunen før frist for nabomerknader har gått ut. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Nabovarsel – innhald og varslingsmåtar</i> ».	
Eventuelle merknader frå naboar , med orientering om korleis desse eventuelt er tekne omsyn til.	
Situasjonsplan. Kartet må vere av ny dato, og du kan tinge det hos kommunen. Du må markere plasseringa av gjerdet/leveggen med farge på kartet, og setje måla på avstandar. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Situasjonsplan – kva krevst?</i> »	
Teikningar i målestokk, t.d. 1:100, eller skisse. Teikningar må vise høgde og utføring. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Teikningar – kva krevst?</i> »	
Eventuelt søknad om dispensasjon. Er søknaden avhengig av dispensasjon frå plangrunnlaget eller andre regelverk, er det krav om grunngeven søknad etter § 19-1 i plan- og bygningsloven. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Dispensasjon</i> » Dei firesifra nummera i tabellen viser til blankettnummeret for byggesaksblanketten som du finn på Direktoratet for byggekvalitet sine sider.	
3. Søknadspåpliktige tiltak med krav om ansvarlege føretak etter <u>§ 20-3 i plan- og bygningsloven</u>:	
Kva slags gjerde og leveggar gjeld dette for?	Kven er ansvarleg for kva?
<p>Andre gjerde (tette, ”tunge” gjerde) og andre leveggar enn dei som er nemnde i tabell 1 og 2.</p> <p>Døme på slike konstruksjonar er store tunge leveggar, skjermvegg eller innhegning som også er støyskjerm.</p>	<p>Søknad skal bli sendt inn av føretak som tek på seg ansvar som <u>ansvarleg søkjar</u>, eventuelt av tiltakshavar med ansvarsrett som <u>sjølvbyggjar</u>. At du skal kunne bli godkjent som sjølvbyggjar, krev at du har naudsynt kompetanse sjølv, eller at du knytter til deg nokon med slik kunnskap.</p>
Send inn søknaden i <u>eitt eksemplar</u>. Ifølgje <u>SAK10 § 5-4</u> skal han innehalde:	
Søknadsblankett , inkludert erklæring om ansvarsrett for søkjar nr. 5174, 5175 og ev. 5184 og 5187	
Kvittering for nabovarsel og Opplysningar gitt i nabovarsel. Du skal varsle naboar og gjenbuarar. nr. 5155 og 5156 Dersom du søker om dispensasjon, må du varsle særskilt om dette. Du kan ikkje sende søknaden til kommunen før frist for nabomerknader har gått ut. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Nabovarsel – innhald og varslingsmåtar</i> ».	
Eventuelle merknader frå naboar , med orientering om korleis desse eventuelt er tekne omsyn til.	
Situasjonsplan. Kartet må vere av ny dato, og du kan tinge det hos kommunen. Du må markere plasseringa av gjerdet/leveggen med farge på kartet, og måla på avstandar må vere sett. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Situasjonsplan – kva krevst?</i> »	
Teikningar i målestokk, t.d. 1:100, eller skisse. Teikningar må vise høgde og utføring. Du finner meir informasjon i informasjonsarket « <i>Teikningar – kva krevst?</i> »	
Gjennomføringsplan med oversyn over ansvarsområde inndelt i godkjeningsområde nr. 5185 og etter tiltaksklassar, kontrollområde, ansvarlege føretak og gjennomføring av oppgåvene.	
Erklæring om ansvarsrett for prosjekterande, utførande og eventuelt kontrollerande nr. 5181 og ev. 5184 og 5187	
Eventuelle fråsegner og avgjerder frå andre styresmakter som nemnt i SAK10 § 6-2 (vegstyresmakt osb.)	
Eventuelt søknad om dispensasjon. Er søknaden avhengig av dispensasjon frå plangrunnlaget eller andre regelverk, er det krav om grunngeven søknad etter § 19-1 i plan- og bygningsloven og byggeteknisk forskrift (TEK17) § 6-3. Du finn meir informasjon i informasjonsarket « <i>Dispensasjon</i> ».	

Dei firesifra nummera i tabellen viser til blankettnummeret for byggesaksblanketten som du finn på [Direktoratet for byggekvalitet](#) sine sider.

GJERDE OG LEVEGG

Når kan du byrje å byggje?

Om gjerdet eller leveggen du skal byggje ikkje er søknadspliktig, kan du byrje å byggje med ein gong du har avklara at vilkåra for unnatak frå søknadsplikt er oppfylte.

Om gjerdet eller leveggen du skal byggje er søknadspliktig kan du byrje å byggje tre veker etter at kommunen har fått søknaden, dersom desse vilkåra er oppfylte etter [§ 21-7](#) i plan- og bygningsloven:

- Søknaden er komplett, det vil seie at han inneheld all naudsynt informasjon
- Oppføring av gjerdet eller leveggen er i samsvar med gjevne føresegner eller i medhald av pbl (er i samsvar med arealplan eller dispensasjon er innhenta på førehand).
- Det er ikkje nødvendig med ytterlegare løyve, samtykke eller fråsegn frå anna ansvarleg instans etter [SAK10 § 6-2](#).
- Det ligg ikkje føre merknader frå naboar ^{*)}
- Kommunen har ikkje gjeve deg melding om forlenga frist for sakshandsaminga etter [SAK10 § 7-3](#).

*) Dette vilkåret gjeld ikkje dersom gjerdet eller leveggen er slik at du etter kommunen si vurdering sjølv kan søkje utan å bruke ansvarlege føretak. Sjå tabell 2 og [§ 21-7 tredje ledd i pbl](#).

Er ikkje desse vilkåra fylte, må du vente med å byggje til du har fått skriftleg løyve frå kommunen. Kommunen har då frist på 12 veker til å gje deg svar. Sjå [pbl § 21-7](#).

Når søknadspliktig gjerde / levegg er ferdig bygd, skal du som tiltakshavar / ansvarleg søkjar be kommunen om ferdigattest.